

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку і аудиту

07/02-08М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних занять та самостійної роботи з
освітньої компоненти «**Інтегрована звітність**» для
здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Облік і
оподаткування» спеціальності D1 «Облік і
оподаткування» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 9 від 19.05.2026 р.

Рівне – 2026

Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з освітньої компоненти «Інтегрована звітність» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальності ДІ «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Антонюк О. Р. Рівне : НУВГП, 2026. 34 с.

Укладач: Антонюк О. Р., д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту.

Відповідальний за випуск: Павелко О. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту.

Керівник групи забезпечення

д.е.н., професор

Осадча О. О.

ЗМІСТ

1. Загальні положення вивчення освітньої компоненти «Інтегрована звітність».....	3
2. Тематичний зміст освітньої компоненти «Інтегрована звітність».....	5
3. Види самостійної роботи в процесі вивчення освітньої компоненти «Інтегрована звітність».....	8
4. Плани практичних завдань та завдання самостійної роботи.....	9
Список основних рекомендованих джерел до вивчення освітньої компоненти	32

© О. Р. Антонюк, 2026

© НУВГП, 2026

1. Загальні положення вивчення освітньої компоненти «Інтегрована звітність»

Мета освітньої компоненти «Інтегрована звітність» полягає у набутті компетентностей з розуміння призначення, змісту, структури та методики складання та верифікації інтегрованої звітності з врахуванням міжнародних стандартів звітування.

Освітня компонента «Інтегрована звітність» є вибірковою дисципліною циклу професійної та практичної підготовки і виступає як одна із дисциплін підготовки студентів освітньо-професійного рівня «магістр», що дозволяє забезпечити професійно-орієнтовані компетентності. Вона надає змогу здобувачам опанувати й поглибити свою професійну підготовку в підготовці інтегрованої звітності для управлінських цілей.

Після вивчення дисципліни здобувачі повинні знати:

- класифікацію суб'єктів підприємницької діяльності та вимоги міжнародних стандартів та законодавства України щодо складання та подання інтегрованої звітності;
- нормативну базу з регулювання складання інтегрованої звітності;
- вимоги щодо розкриття інформації в інтегрованій звітності;
- структуру інтегрованої звітності;
- вміння узагальнювати інформацію для підготовки інтегрованої звітності;
- міжнародний досвід та сучасні тенденції у складанні інтегрованої звітності.

Після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти отримає компетентності та програмні результати навчання:

- компетентності:

ЗК 1. Здатність вчитись і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Здатність працювати автономно.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 2. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК 4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК 5. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття рішень.

СК 7. Застосовувати методики проведення аудиту і послуг з надання впевненості.

СК 8. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження і використання його ресурсів.

СК 9. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків

СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

- програмні результати:

ПР 11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПР 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР 13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

2. Тематичний зміст освітньої компоненти «Інтегрована звітність»

Практичні завдання з освітньої компоненти «Інтегрована звітність» виконуються здобувачами протягом семестру відповідно до силабусу дисципліни з метою закріплення теоретичних знань. Тематичний зміст освітньої компоненти наведено у табл. 1. Попередньо здобувач повинен вивчити відповідні теми за рекомендованою літературою, список якої наведено в силабусі та у додаткових рекомендаціях викладача на платформі Moodle. З усіх питань здобувач може одержати консультацію викладача дисципліни як он-лайн, так і оф-лайн згідно розкладу консультацій.

Таблиця 1

Тематичний зміст освітньої компоненти «Інтегрована звітність»

Теми	Змістове наповнення теми	Кількість годин		
		лекц ії,	прак т.,	сам. робо та,
Модуль 1.				
Тема 1. Теоретичні основи розвитку та формування інтегрованої	1. Концепція сталого розвитку, соціальної відповідальності бізнесу та передумови складання нефінансової звітності. 2. Користувачі інтегрованої	2	2	10

звітності	звітності. 3. Розвиток форм та методів формування нефінансової звітності: звіт зі сталого розвитку, звіт про соціальну відповідальність, інтегрований звіт, звіт з управління.			
Тема 2. Регламентация складання інтегрованої звітності	1. Принципи складання інтегрованої звітності. 2. Нормативна регламентація інтегрованої звітності в Україні та світі. 3. Вимоги директив ЄС та міжнародних стандартів до інтегрованої звітності. 4. Регламентация складання звіту про управління в Україні.	2	2	10
Тема 3. Ризики діяльності підприємства та інтегрована звітність	1. Основні ризики діяльності підприємства. 2. Методичні підходи до оцінки ризиків в інтегрованої звітності. 3. Подання інформації про ризики в інтегрований звітності.	2	2	10
Модуль 2				
Тема 4. Структура та змістове наповнення інтегрованої звітності	1. Загальна структура інтегрованої звітності. 2. Організаційна структура та діяльність підприємства в інтегрований звітності. 3. Екологічні аспекти в інтегрований звітності. 4. Соціальні аспекти та кадрова політика в інтегрованої	4	3	10

	звітності 5. Розкриття цілей сталого розвитку в інтегрованій звітності.			
Тема 5. Методика підготовки інтегрованої звітності	1. Джерела інформації для підготовки інтегрованої звітності. 2. Етапи складання інтегрованої звітності. 3 Система показників інтегрованої звітності.	4	2	10
Тема 6. Верифікація інтегрованої звітності	1. Міжнародні стандарти аудиту та нефінансова інформація. 2. Зміст завдань з надання впевненості та неаудиторських послуг щодо інтегрованої звітності. 3 Організаційні етапи та методичні особливості виконання завдань з оцінки інтегрованої звітності. 4. Оцінка якості підготовки інтегрованої звітності.	2	2	10

3. Види самостійної роботи в процесі вивчення освітньої компоненти «Інтегрована звітність»

Самостійна робота здобувачів є одним із важливих засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні освітньої компоненти «Інтегрована звітність» визначається силабусом дисципліни, завданнями та вказівками викладача. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної занять згідно розкладу знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, виконання наукових робіт та досліджень.

Самостійна робота здобувачів під час вивчення освітньої компоненти «Інтегрована звітність» включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу, стандартів нефінансової та інтегрованої звітності, нормативних документів з регламентації складання та верифікації інтегрованої звітності;
- вивчення питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- систематизація, повторення, уточнення вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;
- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

2. Плани практичних завдань та завдання самостійної роботи

Практичне заняття №1

Тема, що розглядається на практичному занятті:

«Теоретичні основи розвитку та формування інтегрованої звітності»

План практичного заняття

- Концепція сталого розвитку, соціальної відповідальності бізнесу та передумови складання нефінансової звітності.
- Користувачі інтегрованої звітності.
- Розвиток форм та методів формування нефінансової звітності: звіт зі сталого розвитку, звіт про соціальну відповідальність, інтегрований звіт, звіт з управління.

Презентація експертної оцінки (самостійна робота):

1. Що таке сталий розвиток і навіщо він бізнесу?
2. Яка є стратегія запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку.
3. Світовий досвід впровадження інтегрованої звітності.
4. Проблематика впровадження інтегрованої звітності в Україні.

Практичні завдання

Завдання 1. Нижче наведено визначення терміну «нефінансова звітність» (табл. 2). Здійсніть аналіз дефініцій. Щодо сутності інтегрованої звітності. Доповніть визначеннями з інших наукових та фахових джерел.

Таблиця 2

Сутність поняття «інтегрована звітність» в наукових виданнях

Автор	Рік публікації	Визначення
Драгер Х. [1, с. 178, 179]	2017	Інтегрована звітність – це не просто звітний текст, який готується раз на рік. Це частина безперервного процесу.

Макаренко В. Ю. [2, с. 247]	2018	Інтегрована звітність – виклик образу мислення. Інтегроване мислення – це не що інше, як управління змінами Інтегрована звітність являє собою своєрідний інформаційний інструмент, за допомогою якого зацікавленим сторонам пред ставлено підприємство зі своєю стратегією, використовуваними ресурсами, можливостями, можливими загрозами та ризиками, що можуть виникнути на шляху її реалізації
Міжнародний стандарт <IR> [3]	2013	Інтегрований звіт являє собою короткострокове відображення того, як стратегія, управління, результати і перспективи організації в контексті зовнішнього середовища ведуть до створення вартості в коротко-, середньо- і довгостроковій перспективі
Адамс С., Сімнетт Р. [4, с. 292]	2011	Інтегрована звітність – нова парадигма звітності, яка є цілісною, адаптивною, стратегічною, суттєвою і актуальною до різних часових вимірів
Воронко Р. М., Сидоренко Р. В., Жураковська І. В. [5]	2024	Показники інтегрованої звітності підприємства узагальнюють інформацію для прийняття управлінських рішень інвесторами, працівниками та іншими користувачами. Це єдиний звіт, який цілісно представляє стратегію, управління, ефективність і перспективи підприємства та бізнесу, поєднуючи комерційну, соціальну та екологічну складову. По своїй суті інтегровану звітність можна розглядати як своєрідну рекламу, адже інформація подається таким чином, аби показати, що підприємство не лише отримує прибуток, а коштів також вистачає на виконання соціальної та екологічної місії.

Пропозиції до оформлення відповіді:

Аналізуючи зазначені вище визначення інтегрованої звітності, встановлені й систематизовані основні підходи, які найчастіше зустрічаються в трактуванні вчених:

-інформація, що сприяє створенню вартості (капіталу) в короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі;

-звітність, яка формується на принципах сталого розвитку та має стратегічний напрям розвитку компанії;

-.....

Завдання 2. Враховуючи норми Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» та інших нормативних документів визначте особливості законодавчих вимог до складання та подання різних видів нефінансової звітності.

Завдання 3. Визначте відповідність термінології з питань нефінансової звітності та їх визначення (табл. 3).

Таблиця 3

Основні терміни та поняття «нефінансової звітності»

№	Термін	Умовне позначення	Визначення
1	Інтегрована звітність	А	Обрана організацією система капіталів/ресурсів, виробничої, комерційної та іншої діяльності, вироблених продуктів і послуг (включаючи побічні) та одержуваних результатів (як позитивних, так і негативних наслідків для капіталів), спрямована на створення вартості в коротко-, середньо- і довгостроковому періоді.
2	Зацікавлені сторони (стейкхолдери)	В	управління, засноване на інтегрованому мисленні і забезпечує прийняття рішень і дій, зосереджених на створенні вартості в

			коротко-, середньо- та довгостроковому періодах.
3	Бізнес-модель	C	добровільно розкрита інформація, що відображає достовірно і доступно для зацікавлених сторін основні аспекти та результати діяльності компанії, пов'язані з реалізацією стратегії сталого розвитку бізнесу.
4	Звітність зі сталого розвитку	D	процес, результатом якого є збільшення, зниження або перетворення капіталів в результаті діяльності організації.
5	Інтегроване управління	F	за визначенням Глобальної ініціативи зі звітності (GRI – Global Reporting Initiative) охоплює одночасно економічні, екологічні та соціальні аспекти діяльності підприємства.
6	Нефінансова звітність	K	це цілеспрямований, збалансований за економічними, екологічними і соціальними показниками довготривалий розвиток в змінних умовах зовнішнього середовища, що сприяє збереженню стійкості компанії і забезпечує конкурентоспроможність.
7	Інтегрований звіт	L	це звіт, який об'єднує в короткому інтегрованому форматі фінансову і нефінансову інформацію про діяльність підприємства, її стратегії, перспективи, ризики і можливості створювати і підтримувати цінність в коротко-, середньо- і довгостроковому періоді в контексті зовнішнього середовища.
8	Створення вартості	M	документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності
9	Сталий розвиток компанії	N	це модель корпоративної звітності, в основі якої лежить концепція інтегрованого мислення, що припускає взаємозв'язок фінансової і управлінської звітності, звітів про корпоративне управління і винагороди та звітів щодо сталого розвитку.
10	Звіт з управління	S	фізичні та/або юридичні особи, а також групи осіб, які своїми діями впливають на

діяльність організації і/або відчувають на собі її вплив. У організації можуть бути різні зацікавлені сторони, які мають як далекі один від одного, так і конфліктуючі інтереси (державні і міжнародні органи контролю (нагляду), акціонери, інвестори, споживачі товарів і послуг, партнери по бізнесу, постачальники та підрядники, організації громадянського суспільства, місцеві спільноти, профспілки та ін.).

Відповіді:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Завдання 4. Визначте відмінності між інтегрованою та фінансовою звітністю (табл. 4).

Таблиця 4

Основні відмінності інтегрованої та фінансової звітності

Критерії порівняння	Інтегрована звітність	Фінансова звітність
Охоплення ресурсами	заУсі види капіталу (фінансовий, людський, інтелектуальний, соціально-репутаційний, виробничий і природний)	?
Вартість об'єкта	Ринкова	?
Джерела інформації	?	?
Сфокусованість	?	Історична, ретроспективна
Ризики, економічна безпека	?	?
Форма подання	?	?
Обов'язковість	?	?
Період звітування	?	?

Завдання 5. Переглянути запропоновані викладачем відеоматеріали з інтегрованої звітності, зробити аналіз, підготувати міні-презентацію щодо змісту матеріалу, висловити думки щодо змісту матеріалів.

Посилання на відео-матеріали :

- 1.Introducing Integrated Reporting.<https://www.youtube.com/watch?v=EFm0sKeBLh0>
- 2.Integrated Reporting IR A Comprehensive Guide 6 Essential Aspects.<https://www.youtube.com/watch?v=HgnEWgBz3uM>

Практичне заняття №2

**Тема, що розглядається на практичному занятті:
«Регламентация складання інтегрованої звітності»**

План практичного заняття

- Принципи складання інтегрованої звітності.
- Нормативна регламентація інтегрованої звітності в Україні та світі.
- Вимоги директив ЄС та міжнародних стандартів до інтегрованої звітності.
- Регламентация складання звіту про управління в Україні.

Самостійна робота

Презентація експертної оцінки:

1. Історичний досвід формування міжнародних стандартів зі сталого розвитку та інтегрованої звітності?
2. Яка є стратегія запровадження підприємствами інтегрованої

3. Тенденції розвитку нормативної бази з регламентації складання інтегрованої звітності в Україні.

Практичні завдання

Завдання 1. Розглянути ситуацію.

Компанія «ЕкоСвіт» — це виробник екологічно чистих меблів, активно використовує вторинну сировину та відновлювані джерела енергії. Керівництво компанії вирішує скласти інтегрований звіт, щоб краще інформувати інвесторів, споживачів та інші зацікавлені сторони про свою діяльність, що створює цінність у довгостроковій перспективі.

Принципи інтегрованої звітності та їх застосування в «ЕкоСвіті».

1. Стратегічний акцент і майбутні напрямки.

Принцип: Звіт має пояснювати стратегію компанії та її здатність створювати цінність у короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективі.

Кейс «ЕкоСвіту»: У своєму інтегрованому звіті компанія «ЕкоСвіт» описує, як її стратегія — «Меблі з турботою про планету» — пов'язана з її фінансовими та екологічними цілями. Вони показують, як інвестиції в нові технології переробки та впровадження «зелених» ланцюгів постачання не лише зменшують витрати, а й створюють нові ринкові можливості. Компанія прогнозує, як ці ініціативи вплинуть на її майбутні фінансові результати та репутацію бренду.

2. Зв'язність інформації.

Принцип: Звіт має демонструвати взаємозв'язок між різними капіталами (фінансовий, виробничий, людський, інтелектуальний, природний і соціальний) та як вони впливають на здатність компанії створювати цінність.

Кейс «ЕкоСвіту»: «ЕкоСвіт» у звіті пояснює, як її інвестиції в природний капітал (використання деревини з сертифікованих

лісів) безпосередньо впливають на виробничий капітал (якість продукції) та фінансовий капітал (зростання прибутку через підвищений попит на екологічні товари). Компанія також показує, як навчання персоналу (людський капітал) новим технологіям сприяє інноваціям у дизайні (інтелектуальний капітал), що зміцнює її позиції на ринку.

3. Суттєвості і стислості.

Принцип: Звіт має містити інформацію лише про ті аспекти, які суттєво впливають на здатність компанії створювати цінність у довгостроковій перспективі.

Кейс «ЕкоСвіту»: Компанія проводить консультації з ключовими зацікавленими сторонами (інвесторами, екологічними організаціями, споживачами) щоб визначити, які теми для них є найважливішими. Виходячи з цього, «ЕкоСвіт» зосереджує звіт на таких суттєвих питаннях, як: рівень споживання води та енергії, кількість переробленої сировини та безпека робочих місць. Несуттєві дані (наприклад, витрати на офісний папір) у звіті не розкриваються.

4. Надійність і повнота.

Принцип: Звіт має бути достовірним, об'єктивним та не містити суттєвих помилок.

Кейс «ЕкоСвіту»: Щоб забезпечити достовірність, «ЕкоСвіт» залучає незалежну аудиторську компанію для верифікації не лише фінансових даних, а й інформації про екологічну та соціальну діяльність. Це підвищує довіру до звіту з боку інвесторів та громадськості.

5. Суттєвість і стислість.

Принцип: Звіт має бути лаконічним і легкодоступним для широкого кола користувачів.

Кейс «ЕкоСвіту»: Замість того, щоб публікувати сотні сторінок, «ЕкоСвіт» створює короткий, візуально привабливий інтегрований звіт, використовуючи інфографіку, графіки та підсумкові таблиці. Це робить складну інформацію зрозумілою для всіх, хто зацікавлений у діяльності компанії.

Завдання 2. Проаналізуйте наведений сценарій та дайте відповіді на такі запитання, посилаючись на конкретні приклади з кейсу:

1. Принцип стратегічної спрямованості та орієнтації на майбутнє.

Поясніть, як «ЕкоСвіт» демонструє цей принцип. Як саме її стратегія «Меблі з турботою про планету» впливає на її довгострокову цінність?

1. Принцип зв'язку інформації.

Наведіть приклад, що ілюструє взаємозв'язок між різними капіталами (наприклад, природним, виробничим та фінансовим). Як інвестиції в один капітал впливають на інші?

2. Принцип суттєвості (матеріальність).

Яким чином компанія «ЕкоСвіт» визначає, яка інформація є важливою для її звіту? Назвіть приклади суттєвих та несуттєвих даних, згаданих у кейсі.

3. Принцип достовірності та повноти.

Які кроки робить компанія, щоб забезпечити достовірність інформації у своєму інтегрованому звіті? Чому цей крок важливий для довіри зацікавлених сторін?

4. Принцип стислості.

Як «ЕкоСвіт» реалізує цей принцип? Які інструменти компанія використовує, щоб зробити звіт зрозумілим для широкого кола користувачів?

Завдання 3. Проаналізувати на прикладі інтегрованого звіту реального суб'єкта господарювання дотримання принципів складання інтегрованої звітності (табл. 5).

Практична реалізація принципів інтегрованої звітності

Принцип	Розкриття в інтегрованому звіті
Стратегічний фокус та орієнтація на майбутнє	
Пов'язаність інформації	
Взаємодія із зацікавленими сторонами	
Суттєвість	
Стислість	
Достовірність та подання	
Постійність та порівнюваність	

Завдання 4. Нижче наведено порівняльну інформацію щодо різних стандартів, що застосовуються при підготовці звітності зі сталого розвитку (табл. 6). Зробіть висновки щодо відмінностей та зробіть узагальнену порівняльну оцінку у формі описової відповіді.

Таблиця 6

Порівняльна таблиця щодо стандартів ESRS, ISSB

Критерій	ESRS	ISSB
Основна тема	ESG (екологічні, соціальні та управлінські аспекти включно з природою)	Розкриття фінансової інформації про сталість, яка впливає на вартість підприємства та прийняття рішень інвесторами
Підхід до матеріальності (суттєвості)	Подвійна суттєвість впливу (фінансова)	Фінансова

Обов'язковість	Обов'язковий в ЄС	Добровільний, проте стандарти ISSB можна використовувати в будь-якій юрисдикції; рішення про обов'язковість приймається національними регуляторами (наприклад, фондовими біржами, міністерствами фінансів тощо)
Структура	Тематичні стандарти галузеві	<p>+IFRS S1 (МСФЗ S1) – Загальні вимоги до розкриття інформації про сталість:</p> <p>-визначає, яку інформацію компанія має розкривати про усі суттєві ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком.</p> <p>забезпечує інтеграцію нефінансової інформації у загальну фінансову звітність.</p> <p>IFRS S2 (МСФЗ S2) – Кліматичні розкриття:</p> <p>-побудований на основі TCFD.</p> <p>-вимагає розкриття викидів парникових газів, перехідних планів, аналізу сценаріїв тощо.</p>

Практичне заняття № 4

**Тема, що розглядається на практичному занятті:
«Структура та змістове наповнення інтегрованої
звітності»**

План практичного заняття

- Загальна структура інтегрованої звітності.
- Організаційна структура та діяльність підприємства в інтегрованій звітності.
- Екологічні аспекти в інтегрованій звітності.
- Соціальні аспекти та кадрова політика в інтегрованої звітності.
- Розкриття цілей сталого розвитку в інтегрованій звітності.

Самостійна робота

Переглянути матеріали конференції з розвитку інтегрованої звітності за посиланнями (актуальні посилання на дату проведення заняття надає викладач). Підготуватись до дискусійного обговорення питань.

Практичні завдання

Завдання 1.

Розглянути кейс.

Мета: Оцінити, як компанія відображає аспекти природного капіталу у звітності, аналізуючи її практики та надані дані.

Звіт для аналізу: надається звіт (посилання на звіт) викладачем на актуальний звіт на дату проведення заняття.

Завдання для аналізу.

1. Знайдіть у звіті розділи, що стосуються управління природними ресурсами. Визначте, які елементи природного капіталу (вода, земля, біорізноманіття, повітря) компанія розглядає як суттєві для своєї діяльності.
2. Продемонструйте, як компанія визначає залежність від цих ресурсів і свій вплив на них.
3. Поясніть, як фінансові та нефінансові показники, пов'язані з природним капіталом, взаємопов'язані.
4. Наведіть приклади, як витрати на охорону довкілля впливають на фінансові результати або репутацію компанії.
5. Проаналізуйте, які індикатори (KPIs) компанія використовує для відстеження свого впливу на природний капітал (наприклад, обсяг водоспоживання, викиди CO₂, кількість перероблених відходів). Оцініть, чи є ці показники кількісними, чи якісними.
6. Визначте, як компанія взаємодіє зі стейкхолдерами (споживачі, партнери, уряд) щодо питань природного капіталу.
7. Зробіть загальний висновок.
  - 7.1. Наскільки ефективно компанія інтегрує природний капітал у свою звітність?
  - 7.2. Які аспекти потребують покращення?
  - 7.3. Як управління природним капіталом може впливати на довгострокову стійкість та вартість компанії?

Завдання 2. Визначте відповідність термінології з питань інтегрованої звітності відповідно до міжнародного стандарту інтегрованої звітності (табл. 7).

Таблиця 7

Основні терміни та поняття складання інтегрованої звітності відповідно до міжнародного стандарту

№	Термін	Умовне позначення	Визначення
1	Фактори створення цінності організацією	A	Стратегічні цілі та способи їх досягнення
2	Межі звітності	B	Можливості або змінні величини, які дають організації конкурентну перевагу, і над якими вона має певний контроль.
3	Інвестори фінансового капіталу	C	Внутрішні і зовнішні наслідки (позитивні і негативні) для капіталу в результаті бізнес-діяльності організації.
4	Продуктивність	D	Досягнення організації по відношенню до (i) своїх стратегічних цілей, та (ii), своїх результатів з точки зору впливу на капітал
5	Результати	F	Власники акцій та боргових зобов'язань, як існуючі, так і потенційні, у тому числі різного роду кредитори. Сюди відносяться кінцеві інвестори, власники колективних активів та керівники фондів та активів.
6	Суттєвість	K	Система факторів виробництва, підприємницької діяльності, результатів та підсумків роботи, обрана організацією та спрямована на створення вартості в короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі.
7	Стратегія	L	Носії вартості, які використовуються всіма організаціями в якості факторів виробництва, в тій чи іншій формі, в рамках своєї бізнес-моделі, і які збільшуються, зменшуються або трансформуються внаслідок діяльності організації та її результатів. Капітал, що

			згадується в даному документі: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціальний та природній.
8	Елементи змісту: інтегрованого звіту	M	Питання є суттєвим, якщо на думку вищого керівництва та осіб, наділених керівними функціями, воно має таку актуальність і важливість, що це може суттєво вплинути на оцінку первинних користувачів звіту щодо здатності організації створювати цінність на короткострокову, середньострокову і довгострокову перспективу.
9	Капітал	N	Категорії інформації, необхідної для включення в інтегрований звіт; елементи змісту викладені у формі запитань, відповіді на які роблять зв'язок між компонентами змісту очевидним.
10	Бізнес-модель	S	Межі, в яких розглядаються питання, суттєві для включення до інтегрованого звіту організації

Відповіді:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Завдання 3.

Використовуючи дані інтегрованого звіту/ звіту з управління/звіту з прозорості реального суб'єкта господарювання виділити види ризиків відповідно до класифікації.

Завдання 4.

Проаналізувати відображення соціального капіталу у нефінансовій звітності (табл. 8). Завдання виконується на підставі інтегрованих звітів (звіти надаються викладачем (посилання на актуальний звіт) на дату проведення заняття.

Практичні завдання.

Завдання 1.

Кейс: Оцінка створення цінності компанії «Інноваційні Технології»

Компанія «Інноваційні Технології» виробляє програмне забезпечення для управління логістикою. Керівництво вирішило скласти інтегрований звіт, щоб показати, як інвестиції в людський та інтелектуальний капітал безпосередньо впливають на її фінансові результати та довгострокову цінність. Є дані за два звітні роки.

Дані для аналізу:

Показник	Рік 1	Рік 2
Фінансовий капітал		
Дохід (виручка)	15 000 000 грн	20 000 000 грн
Чистий прибуток	3 000 000 грн	4 500 000 грн
Людський капітал		
Кількість співробітників	150	180
Загальна кількість годин навчання	3000 годин	4500 годин
Витрати на навчання	300 000 грн	500 000 грн
Інтелектуальний капітал		
Кількість нових патентів	3	5
Витрати на НДДКР (дослідження та розробки)	1 000 000 грн	1 500 000 грн

Завдання 2.

- 1.Визначте продуктивність праці за кожен рік (дохід на одного співробітника).
- 2.Визначте ефективність інвестицій в навчання (чистий прибуток на 1 грн витрат на навчання) за кожен рік.
- 3.Обчисліть дохід на один патент за кожен рік.
- 4.Опишіть, як ці розрахунки підтверджують принцип «зв'язність інформації» (connectivity of information),

показуючи взаємозв'язок між інвестиціями в нефінансові капітали та фінансовими результатами.

5. Сформулюйте короткий абзац для розділу «Огляд діяльності та перспектив» інтегрованого звіту, в якому ви використаєте отримані числові дані для демонстрації того, як компанія створює цінність.

Завдання 3.

Оцінка людського та соціального капіталу в компанії «РітейлГруп»

Компанія «РітейлГруп» — це мережа роздрібних магазинів, яка активно інвестує у своїх співробітників та місцеві громади. Керівництво вірить, що висока якість людського капіталу (кваліфіковані та задоволені працівники) та міцний соціальний капітал (лояльні клієнти та позитивний імідж у громаді) є ключовими драйверами фінансового успіху. Для підготовки інтегрованого звіту компанія збрала дані за два роки, щоб кількісно оцінити ці взаємозв'язки.

Дані для аналізу:

Показник	Рік 1	Рік 2
Фінансовий капітал		
Дохід (виручка)	25 000 000 грн	30 000 000 грн
Чистий прибуток	2 500 000 грн	3 500 000 грн
Людський капітал		
Кількість співробітників	200	220
Коефіцієнт плинності кадрів	20%	15%
Витрати на навчання	200 000 грн	300 000 грн
Соціальний капітал		
Індекс задоволеності клієнтів (1-10)	7.5	8.2
Кількість соціальних проєктів	5	8
Витрати на соціальні проєкти	50 000 грн	120 000 грн

Додаткові припущення:

-розрахункова вартість витрат одного співробітника (найм, навчання, адаптація) становить 10 000 грн.

-компанія вважає, що кожне зростання індексу задоволеності клієнтів на 1 пункт корелює зі зростанням доходу на 300 000 грн.

1. Розрахуйте показники ефективності:

1.1. Вартість плинності кадрів за кожен рік.

1.2. Приріст доходу, пов'язаний із зростанням Індексу задоволеності клієнтів.

1.3. Дохід на один соціальний проєкт за кожен рік.

1.4. Поясніть, як отримані розрахунки демонструють зв'язок інформації між інвестиціями в соціальний та людський капітал та фінансовими результатами.

1.5. Сформулюйте короткий опис для розділу «Огляд діяльності та результативності» інтегрованого звіту, використовуючи отримані цифри для обґрунтування інвестицій у ці нефінансові капітали.

Завдання 4.

Розглянути кейси.

Кейс 1:

Компанія «ЕкоТек» є виробником інноваційних сонячних панелей. Вона готує свій перший інтегрований звіт. Команда з підготовки звіту має довгий список потенційних тем:

- 1) викиди вуглекислого газу від виробництва;
- 2) продажі сонячних панелей на міжнародних ринках;
- 3) забезпечення працівників медичним страхуванням;
- 4) інвестиції в науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР);
- 5) використання води у виробничих процесах;
- 6) рівень плинності кадрів;
- 7) задоволеність клієнтів якістю продукції.

8) зміни в законодавстві щодо відновлюваної енергетики.

Команда розуміє, що не всі ці теми однаково важливі для стратегії компанії та її стейкхолдерів.

Завдання:

- Визначте та обґрунтуйте, які з перерахованих тем є суттєвими для компанії «ЕкоТек», виходячи з її бізнес-моделі та галузі.
- Запропонуйте методологію для визначення значущості, яка включатиме як внутрішній, так і зовнішній контекст.

Кейс 2.

«АгроХолдинг» - велике сільськогосподарське підприємство, що вирощує зернові культури та переробляє їх на комбікорми. Керівництво вирішило скласти інтегрований звіт, але має труднощі з тим, як чітко показати, як саме бізнес створює цінність. Вони бачать свої фінансові результати, але не можуть повноцінно пов'язати їх з використанням різних капіталів.

Завдання:

Опишіть, як «АгроХолдинг» використовує шість форм капіталу (фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, природний, соціальний та капітал відносин) як вхідні ресурси (inputs).

Кейс 3.

Енергетична компанія «ЕнерджіКорп» протягом багатьох років публікує детальні фінансові звіти, але їхня інформація про майбутні плани та стратегію є розрізною і часто не пов'язаною з минулими результатами. Стейкхолдери, зокрема інвестори та регулятори, висловлюють занепокоєння щодо того, як компанія адаптується до переходу на відновлювані джерела енергії та чи враховує вона ризики, пов'язані зі зміною клімату.

Завдання:

- проаналізуйте, чому поточний підхід до звітності не відповідає принципу «стратегічна спрямованість і орієнтація на майбутнє».
- запропонуйте, які конкретні елементи змісту інтегрованого звіту (наприклад, "Огляд ризиків та можливостей", "Стратегія та розподіл ресурсів") слід включити, щоб показати, як компанія реагує на виклики майбутнього.
- опишіть, як можна показати зв'язок між поточними інвестиціями в традиційні енергоресурси та довгостроковою стратегією переходу на «зелену» енергетику.

Кейс 4.

Фармацевтична компанія «ФармаБіо» має окремі звіти з фінансових показників, корпоративного управління та сталого розвитку. Дані про інвестиції містяться у фінансовому звіті. Інформація про навчання персоналу та патенти — у звіті зі сталого розвитку. Дані про рішення правління — у звіті з корпоративного управління. Інформація є повною, але між нею немає видимих зв'язків.

Завдання:

- поясніть, як принцип «зв'язність інформації» допоміг би компанії «ФармаБіо» покращити свою звітність;
- запропонуйте, як можна зв'язати інформацію про інвестиції в НДДКР (фінансовий капітал), патенти (інтелектуальний капітал) та кваліфікацію персоналу (людський капітал) в одному інтегрованому звіті;
- створіть короткий опис, який демонструє цей взаємозв'язок, підкреслюючи, як ці інвестиції сприяють створенню цінності.

Кейс 5.

Компанія «ТехноІнвест», що займається розробкою програмного забезпечення, готує свій перший інтегрований звіт. Вона має намір представити його інвесторам та громадськості, але її керівництво стурбоване тим, що інформація, особливо нефінансова (наприклад, про рівень задоволеності клієнтів), може бути сприйнята як недостовірна. Компанія хоче забезпечити високий рівень довіри до свого звіту.

Завдання:

- опишіть, які внутрішні заходи контролю та верифікації даних може впровадити «ТехноІнвест» для підвищення достовірності інформації;
- поясніть, чому залучення зовнішнього аудитора (або іншого незалежного провайдера послуг) є важливим кроком для забезпечення принципу «надійності та повноти»;
- запропонуйте список потенційних типів зовнішнього засвідчення (assurance), які можуть бути застосовані до інтегрованого звіту.

Практичне заняття № 6

**Тема, що розглядається на практичному занятті:
«Верифікація інтегрованої звітності»**

План практичного заняття

- Міжнародні стандарти аудиту та нефінансова інформація.
- Зміст завдань з надання впевненості та неаудиторських послуг щодо інтегрованої звітності.
- Організаційні етапи та методичні особливості виконання завдань з оцінки інтегрованої звітності.
- Оцінка якості підготовки інтегрованої звітності.

Самостійна робота.

Переглянути відео-матеріали з верифікації інтегрованої звітності за посиланням (актуальне посилання надає викладач).
Підготуватись до обговорення питань.

Практичні завдання.

Завдання 1.

Компанія «ЕкоТекс» – виробник текстилю. Вона опублікувала звіт про сталий розвиток, де стверджує, що:

- 1) знизилася викиди CO₂ на 20% за останній рік.
- 2) переробляє 95% своїх відходів.
- 3) забезпечила підвищення заробітної плати працівникам на 15%.

Завдання. Аудиторська фірма отримала замовлення на верифікацію цього звіту. Описати етапи виконання завдання з верифікації даних інтегрованої звітності.

Завдання 2.

Проаналізувати за видами, призначенням, змістом аудиторські та неаудиторські послуги, які можуть стосуватись підготовки та верифікації даних інтегрованої звітності.

Завдання 3.

Розробити план виконання завдання з оцінки якості підготовки інтегрованої звітності.

Список основних рекомендованих джерел до вивчення освітньої компоненти

Основна література:

1. Методичні рекомендації зі складання звіту про управління. Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.12.2018 № 982. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#n10>
2. Інтегрована корпоративна звітність : навчальний посібник / Р. О. Костирко, Л. А. Костирко, О. Е. Лубенченко, Е. В. Чернодубова ; 2-ге вид., перероб. і доп. Сєверодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. 304 с.
3. Янчева Л. М., Крутова А. С., Нестеренко О. О. Інтегрована звітність : навчальний посібник. Харків : ХДУХТ, 2020. 290 с.
4. Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013L0034>.
5. Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups Text with EEA relevance. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0095>.
6. International <IR> Framework. URL: <http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>.
7. Стратегія запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2024 р. № 1015-р. URL: https://mof.gov.ua/uk/regulatory_and_legal_documents-807

Допоміжна література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=996-14>.
2. Національне П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 7.02.2013 р. № 73. URL: www.mimfin.gov.ua.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
6. Гембарська Н. Є., Квасній Л. Г., Данилків Х. П. Інформаційні можливості звіту про управління в умовах сьогодення. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2021. Вип. 17(2). С. 236–251.
7. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. [Видання 2021 р.]. URL: https://mof.gov.ua/uk/international_quality_control_standards_quality_management_audit_review_other_assurance_and_related_services-779
8. Vitolla Filippo, Nicola Raimo and Michele Rubino. Board characteristics and integrated reporting quality: An agency theory perspective. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*. 27.2 (2020). P. 1152–1163.
9. IFRS Foundation. URL: <https://www.ifrs.org/>
10. The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). URL: <https://www.iaasb.org/>
11. The official site of Corporate Social Reporting. URL: <http://www.reportingcsr.org>.
12. The official site of Sustainability Accounting Standards Board. URL: <http://www.sasb.org>.
13. The International Institute for Sustainable Development (IISD) official site. URL: <https://www.iisd.org/library>
14. The official site of GRI Standards. URL: <https://www.globalreporting.org/standards/>

15. Non-financial reporting. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting/non-financial-reporting_en
16. Звітування із сталого розвитку. Сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/sustainability_reporting-806